

KS. KRZYSZTOF GIERA*

ZAMOŚĆ-TORUŃ

ŚRODKI KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ A NOWA EWANGELIZACJA

DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/TiCz.2014.044>

Człowiek XXI wieku to istota zdominowana przez coraz to intensywniej rozwijający się postęp cywilizacyjny, przez który rozumie się nie tylko zmiany w obrębie nauki i techniki, ale także komunikacji. Trudno w dzisiejszych czasach znaleźć osobę, która nie ma dostępu do telewizji, radia, Internetu czy prasy. Przekazywanie informacji drogą elektroniczną, radiową czy telewizyjną jest zjawiskiem powszechnym i stale zyskującym na znaczeniu we współczesnym świecie, dlatego media wykorzystuje się w wielu dziedzinach życia ludzkiego. Czyni to również Kościół, który za pomocą środków społecznego przekazu ewangelizuje na nowo, wskazuje właściwą drogę, którą należy podążać, aby na jej końcu ujrzeć Chrystusa. Przyjrzyjmy się zatem bliżej zjawisku nowej ewangelizacji ze szczególnym wskazaniem roli mediów w tym temacie oraz jego udziału w kształtowaniu ludzkich sumień.

---

* Ks. Krzysztof Giera ukończył studia licencjackie o kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna w Wyższej Szkole Komunikacji Społecznej i Medialnej w Toruniu oraz studia doktoranckie z zakresu teologii liturgii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

1. CO TO ZNACZY EWANGELIZOWAĆ?

Słowo „ewangelizacja” wywodzi się z języka greckiego od wyrazu *euaggelizein* i oznacza „głosić Dobrą Nowinę”¹, „która jest mocą Bożą ku zbawieniu dla każdego wierzącego” (Rz 1,16). Innymi słowy, ewangelizować to proklamować główne prawdy wiary chrześcijańskiej, a przede wszystkim nauki o życiu i misji zbawczej Chrystusa.

Ewangelizacja należy więc do ścisłego posłannictwa Kościoła, który bierze swój początek z działalności prowadzonej przez Syna Bożego i apostołów. Papież Paweł VI w adhortacji *Evangelii nuntiandi*, będącej najobszerniejszym wyjaśnieniem ewangelizacyjnej misji Kościoła, podaje, że polega ona na „zanoszeniu Dobrej Nowiny do wszelkich kręgów rodzaju ludzkiego, aby przenikając je swoją mocą od wewnątrz, tworzyła z nich nową ludzkość”². Interpretując owe słowa, można stwierdzić, że ewangelizacja jest nie tylko głoszeniem, ale i wyjaśnianiem Dobrej Nowiny o zbawieniu i godności osoby ludzkiej, co ma na celu rozbudzenie wiary wśród niewierzących, a także pielęgnowanie jej wśród chrześcijan. Papież Paweł VI tłumaczył również, iż jest to świadectwo o Bogu objawionym przez Chrystusa w Duchu Świętym i rozpowszechnianie prawdy, że Bóg umiłował świat w swoim Synu Jednorodzonym, w Słowie Wcielonym i tym samym dał istnienie całemu stworzeniu, a ludzi powołał do życia wiecznego³.

Owo głoszenie objawionych przez Chrystusa prawd ma prowadzić jej odbiorców, a więc całą ludzkość, do wewnętrznej przemiany serc i sumień, ich życia i środowiska, w którym żyją. Ewangelizacja ma pozytywnie wpływać na wiarę człowieka, a tym samym służyć jej rozwojowi, prowadząc go do nawrócenia, do zrozumienia, że wszystko, co posiada człowiek, pochodzi od Boga. Głównym jej pomysłodawcą jest Jezus Chrystus, który jest pierwszym i najważniejszym głosicielem Dobrej Nowiny. To On przez swoje nauczanie i świadectwo życia przybliżył ludzi do Królestwa Bożego i zwiastował zbawienie jako dar wychodzącego ku człowiekowi Boga, który kocha, przebacza i chroni od złego. Dlatego też treścią ewangelizacji jest prawda, przedstawiona przez Syna o Bogu,

¹ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Ewangelizacja> (dostęp 11.06.2014).

² Paweł VI, Adhortacja apostolska o ewangelizacji w świecie współczesnym *Evangelii nuntiandi*, 12.1975 r., AAS 68 (1976) nr 18 (przy następnych odwołaniach do tej pozycji będzie stosowany skrót EN).

³ EN 26.

„Ojcu bogatym w miłosierdzie”, o tym, że „umiłował On świat w Synu swoim, w Słowie Wcielonym dał wszystkim rzeczom istnienie, a ludzi powołał do życia wiecznego”⁴. Szczytem całego dynamizmu ewangelizacji jest stwierdzenie, że „w Jezusie Chrystusie, Synu Bożym, który stał się człowiekiem, umarł i zmartwychwstał, ofiarowane jest każdemu człowiekowi zbawienie jako dar łaski i miłosierdzia Bożego”⁵.

Jak już zostało stwierdzone, przekazanie prawdy o miłosierdziu i miłości Boga w Trójcy Jedynej stanowi istotę ewangelizacji. Miłość Boga realizuje się w fakcie stworzenia świata, opiece nad nim oraz w poświęceniu swojego Syna i posłaniu Go na mękę i śmierć krzyżową, przez co nastąpiło obdarowanie ludzi życiem wiecznym, co stanowi gwarancję wiecznego szczęścia przy Nim. Pierwszym sposobem ewangelizowania jest dawanie „świadczenia życia”⁶. Polega ono na wiernym głoszeniu prawd życia chrześcijańskiego opartego na słuchaniu słów Chrystusa, dzięki którym rodzi się wiara w człowieku (Rz 10,17). Przepowiadanie Ewangelii może odbywać się publicznie przez dzielenie się we wspólnocie Dobrą Nowiną lub prywatnie przez przekazywanie jej od osoby do osoby. Ten sposób dawania świadectwa może zaistnieć np. podczas liturgii słowa, gdy głoszona jest homilia w czasie Mszy Świętej, podczas udzielania sakramentów świętych, jak również w katechezie. Ewangelia jest też przekazywana za pomocą środków społecznego przekazu.

Drugim sposobem ewangelizowania jest jasna i wierna prawda o Tym, kogo chce się głosić, bez żadnych dodatkowych informacji czy zniekształceń. Owocem głoszenia Ewangelii powinno być obudzenie w człowieku ewangelizowanym świadomości współpracy z łaską, którą daje Bóg, a przez to doprowadzenie go do prawdziwego uczestnictwa w życiu sakramentalnym Kościoła przeżywanego w poczuciu głębokiej wiary⁷. Eucharystia jest najpełniejszym i najdoskonalszym sposobem ewangelizacji. To właśnie poprzez obcowanie z ludźmi aktywnie włączającymi się we wspólnotę Kościoła można zetknąć się z prawdami ewangelicznymi, które Bóg przekazuje za ich pośrednictwem.

Ewangelizować to nie tylko wyklądać jakąś doktrynę, czyli głosić Jezusa słowami, należy głosić Go przede wszystkim, człowiek powinien stać się narzędziem Jego obecności i działania w świecie. Zadaniem całego

---

⁴ Tamże.

⁵ EN 27.

⁶ EN 41.

⁷ EN 47.

Kościół jest zatem głoszenie Ewangelii, nie jest to tylko obowiązkiem powołanych do służby Bogu, ale wszystkich ludzi. Uświadamiając sobie tę prawdę, nie można zapomnieć o fakcie, że to ewangeliczne powołanie ma swoje korzenie w nadprzyrodzonym darze, którym jest misterium zbawcze Syna Bożego, a co z kolei stanowi fundament wspólnoty Kościoła, „albowiem miłość i życie Ojca, Syna Bożego i Ducha Świętego są [...] darem dla tych, którzy narodzili się z wody i ducha”⁸.

2. NOWA EWANGELIZACJA

W obliczu przeobrażeń cywilizacyjnych, które przyniósł ze sobą XXI wiek, nastąpiła potrzeba zmian nie tylko w dziedzinie życia społecznego człowieka, ale również na polu religijnym. Zauważył to Jan Paweł II, który obserwując rozwijający świat, stwierdził, że należy go zewangelizować na nowo, nie poprzez wpajanie ludziom nowych treści religijnych, ale poprzez doskonalenie jakości głoszenia Dobrej Nowiny. Nowa ewangelizacja stanowi zatem swoistą odpowiedź Kościoła na wyzwania współcześnie żyjących ludzi. Jest ona skierowana głównie do tych, którzy zatracili sens życia przy Bogu i w Bogu, dla których obietnica zbawienia przestała mieć jakąkolwiek wartość. Są to ludzie, którzy zarażeni konsumpcjonizmem i chęcią zysku nie uznają tego, co Boże i święte, tylko to, co ludzkie i materialne. Ewangelizować na nowo to brać pod uwagę konkretnego człowieka jako indywidualną jednostkę, która w dzisiejszych czasach mało interesuje się Kościołem, Mszą Świętą czy życiem w prawdziwej chrześcijańskiej wspólnotcie. Współczesny człowiek żyje we własnym, wyimaginowanym świecie, w którym coraz częściej nie ma miejsca na Boga i na to, co nieśmiertelne.

Wyniki badań przeprowadzonych wśród ludzi młodych przez Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego obrazują, że zjawisko niewiary stało się w Polsce jednym z poważniejszych problemów duszpasterskich⁹. Należy zatem znaleźć skuteczny sposób, aby dotrzeć do społeczeństwa niewiary i uświadomić mu, że wszystko to, co ma i kim jest, pochodzi od Boga w Trójcy Świętej Jedynej. Zadaniem nowej ewangelizacji jest ukazanie prawdziwej i zdrowej relacji człowieka z Bogiem. Jej fundament

⁸ Jan Paweł II, Adhortacja *Christifideles laici*, 30.12.1988 r., AAS 81 (1989) nr 8 (przy następnych odwołaniach do tej pozycji będzie stosowany skrót Chl).

⁹ A. Sepiolo, *Nowa ewangelizacja. Śladami Jana Pawła II*, Kraków 2001, s. 20.

stanowi miłość Boga do wszystkich ludzi: „Człowiek jest kochany przez Boga! Oto proste, a jakże przejmujące orędzie, które Kościół jest winien człowiekowi. Każdy chrześcijanin może i musi słowem oraz życiem głosić: Bóg cię kocha. Chrystus przyszedł dla ciebie, Chrystus dla ciebie jest Drogą, Prawdą i Życiem”¹⁰. W tym celu należy wykorzystać wszelkie dostępne metody, które pozwolą przypomnieć i odnowić wartość Ewangelii we współczesnym świecie. Ważne jest przy tym, aby pamiętać, że najważniejszy w tym procesie jest człowiek, którego należy doprowadzić do spotkania z prawdziwie żyjącym Zmartwychwstałym Chrystusem.

Jednym ze sposobów nowej ewangelizacji, o którym mówił Jan Paweł II, jest metoda inkulturacji. Dzisiaj, kiedy w obliczu migracji z państwa do państwa człowiek styka się z różnymi kulturami, konieczne jest rozpowszechnianie Ewangelii wśród wszystkich narodów. Potrzebne jest zatem, aby treści ewangeliczne mogły zakorzenić się w konkretnej kulturze, od której nie można jej obecnie wyizolować¹¹. Temu ma służyć nowa ewangelizacja; Jan Paweł II wyjaśnia: „Poprzez inkulturację Kościół wciela Ewangelię w różne kultury i jednocześnie wprowadza narody z ich kulturami do swej własnej wspólnoty”¹². Inkulturacja wymaga również zapoznania się z realnymi wartościami danej kultury, przyjęciem jej i ubogaceniem tym, co daje Ewangelia. W takiej sytuacji nie można wiary i kultury traktować jako dwóch odrębnych wartości, wiara ma dopełniać się w kulturze, a kultura w wierze, tylko w taki sposób Bóg będzie obecny w życiu człowieka, który żyje w obcym społeczeństwie, ale pamięta o swoim chrześcijaństwie i w ten sposób ewangelizuje środowisko, w którym żyje na nowo.

Zarówno ludzie młodzi, jak i starsi pragną nowego podejścia, zapалу i żaru, a także świeżości w zastosowaniu nowych rozwiązań i metod w głoszeniu tajemnicy Boga, by można Go było lepiej poznać nie tylko poprzez rozum, lecz także wiarę, bo: „co dla zmysłów niepojęte, niech dopełni wiara w nas”. Współczesny człowiek nierzadko zatracza w sobie sens istnienia Boga, załamuje się i coraz częściej rezygnuje z Niego, bo coś mu w życiu nie wyszło, bo przeliczył się czy zawiódł na osobach

---

¹⁰ Chł 34.

¹¹ Cz. Parzyszek, *Treść pojęcia nowa ewangelizacja według Jana Pawła II*, „Kultura – Media – Teologia” nr (2012), s. 135–151.

¹² Jan Paweł II, Encyklika *Redemptoris missio* o stałej aktualności powołania misyjnego, 4.03.1979 r., AAS 71 (1979) nr 52 (przy następnych odwołaniach do tej pozycji będzie stosowany skrót Rmis).

z najbliższego otoczenia. Kościół wychodzi do takich ludzi z nową mocą, w takich sytuacjach realizuje się postulatory nowej ewangelizacji, głosi się Chrystusa w sposób nowy szczególnie ludziom, którzy tego potrzebują, dla których stał się On kimś obcym, zatraconym czy nieznanym. Cała dostojność i patetyczność Ewangelii sprawiły, że jej treści stały się niezrozumiałe i obce dla współczesnego społeczeństwa. Słowo w niej zawarte nie trafia, nie wpływa na człowieka, można pozwolić sobie na stwierdzenie, że jest to dla wielu Słowo archaiczne, przestarzałe, które nie ma żadnej wartości. W takich sytuacjach, głosił Benedykt XVI, trzeba przełożyć Ewangelię na język prosty, konkretny, który sprawi, że współczesny chrześcijanin na nowo pojmie sens zbawienia i będzie je przeżywał na nowo¹³. Nowe środki wyrazu mają w tym pomóc, mają one sprawić, że Bóg będzie obecny nie tylko w Kościele czy na łamach kart Pisma Świętego, ale będzie głoszony na całym świecie, w ten sposób wypełni się jeden z postulatów nowej ewangelizacji, który jest niezmienny od wieków: „Idźcie na cały świat i nauczajcie wszystkie narody!” (Mt 28,19).

3. WYKORZYSTANIE MEDIÓW W PROCESIE NOWEJ EWANGELIZACJI

Środki społecznego przekazu odgrywają znaczącą rolę we współczesnym, zglobalizowanym świecie. Powinny one funkcjonować zgodnie z zasadami etyki chrześcijańskiej, których są zobowiązani przestrzegać wszyscy ludzie: nadawcy, odbiorcy oraz wychowawcy. Należy przy tym pamiętać, że środki społecznego przekazu są zawsze w ręku człowieka i to on decyduje poprzez swoje wybory, jak będą wykorzystywane w rozwijającej się wciąż intensywnie technice. Dziś jawi się nagła potrzeba uświęcenia życia człowieka za pomocą mediów, które wskażą mu, w jaki sposób może on po chrześcijańsku przeżywać swoje życie. Wszyscy ludzie czujący się praktykującymi katolikami winni zatem dołożyć wszelkich starań, aby media służyły rozwojowi formowania ludzkości w prawdzie, a przy tym mają pamiętać, że są współpracownikami Boga.

Już Sobór Watykański II dostrzegł ogromną wartość urzędzeń, „które z natury swej zdolne są osiągnąć i poruszyć nie tylko jednostki, lecz także całe zbiorowości i całą społeczność ludzką”¹⁴. Ojcowie soborowi

¹³ Zob. J. Ratzinger, *O naturze kapłaństwa. Przemówienia podczas VIII sesji Synodu Biskupów*, OR (1990) nr 9, s. 5, wyd. pol.

¹⁴ Sobór Watykański II, Dekret o środkach społecznego przekazu myśli *Inter*

zwrócili również uwagę na to, że „środki te, właściwie użyte, oddają rodzajowi ludzkiemu wielką przysługę, ponieważ przyczyniają się niemało do odprężenia i ubogacenia ducha oraz szerzenia i umacniania Królestwa Bożego”¹⁵. Z orędzi papieskich na Dzień Środków Społecznego Przekazu wynika, że Kościół w dziele nowej ewangelizacji powinien wykorzystywać coraz to nowsze technologie cyfrowe, do których należy zaliczyć: telewizję, radio, prasę i Internet. Owe media powinny w sposób jasny i przystępny promować prawdziwie chrześcijańskie postawy, zgodnie z przykazaniami Bożymi, które wpłyną na uświęcenie życia ludzkiego i uczynią go godnym prawdziwego ucznia Chrystusa.

3.1. TELEWIZJA

Zaangażowanie telewizji w promowanie chrześcijaństwa w świecie polega głównie na transmisji Eucharystii, szczególnie w niedziele i święta. Jest ona skierowana przede wszystkim do osób, które fizycznie nie mogą uczestniczyć w Mszy Świętej, ale również do wszystkich pozostałych, pragnących po raz wtóry, ale tym razem „teleuczestniczyć” w niedzielnej Ofierze Eucharystycznej. Transmisja Mszy Świętej jest szczególnym darem, który jednoczy ludzi, a także przynosi niemałe korzyści w życiu duchowym chrześcijan. Jan Paweł II w dyskusji teologicznej mówił o znaczeniu transmisji i duchowym pożytku, jaki jest możliwy za jej pośrednictwem: „W ten sposób wierni mogą korzystać z obfitych owoców niedzielnej Mszy św. oraz przeżywać niedzielę jako prawdziwy dzień Pański i dzień Kościoła”¹⁶. Uczestnictwo w takiej transmisji to doskonała okazja do uświadomienia sobie, jak ważna jest obecność człowieka na Mszy Świętej w tym dniu.

Wartość transmisji telewizyjnych i ich wpływ na przekazywanie treści ewangelicznych pozwala na stwierdzenie, że stanowią one pozytywny bodziec do promocji wartości chrześcijańskich na szerszą skalę we współczesnym świecie. Telewizja jest wynalazkiem ogólnodostępnym, a tym samym stwarza możliwość dotarcia ze swoimi treściami do każdego człowieka niezależnie od jego narodowości i wyznania. Daje to

---

mirifica, w: Sobór Watykański II, *Konstytucje, dekrety, deklaracje*, Poznań 1986, nr 1 (przy następnych odwołaniach do tej pozycji będzie stosowany skrót DSP).

¹⁵ DSP 2.

¹⁶ Jan Paweł II, List apostolski *Dies Domini*, 31.05.1998 r., AAS 90 (1998) nr 54.

szansę na postulowanie prawd katolickich i głoszenie Boga przez emitowanie odpowiednich programów, wśród nich można bowiem odnaleźć cotygodniowy, niedzielny przekaz z Watykanu modlitwy papieża *Anioł Pański* w TVP 1. Skuteczną pomoc w tej kwestii niosą również godziwe programy telewizyjne, które zachęcają do rodzinnego oglądania i przekazują treści istotne dla kształtowania odpowiednich postaw. Mogą to być filmy, przedstawiające żywoty świętych bądź programy katolickie, prowadzące słuchaczy i widzów do aktywnego uczestnictwa w życiu Kościoła i zawierające prawdy głęboko religijne. Gdzie zachodzi taka potrzeba, powinno się również zakładać katolickie rozgłośnie nadawcze i zwracać uwagę, aby ich programy wyróżniały się odpowiednim poziomem i efektywnością oddziaływania¹⁷. Należy zwrócić szczególną uwagę na działalność telewizji Trwam czy Radia Maryja, a także telewizji lokalnych. Owe stacje nie tylko rozpowszechniają wartości chrześcijańskie każdego dnia, ale dzięki swojemu zaangażowaniu i pracy uświadamiają ludziom, że Bóg jest obecny w każdej chwili naszego życia i stale otacza nas swoją opieką. Charakterystyczne dla rozgłośni katolickich jest to, iż transmitują one programy, w których można zapoznać się z interpretacją Słowa Bożego, przeznaczonego do odczytania podczas Mszy Świętej w danym dniu. Ma to pomóc w owocniejszym i lepszym zrozumieniu słów, które kieruje do swego ludu Bóg każdego dnia, a także zachęcić do życia Nim na co dzień. W tym miejscu należy wspomnieć o sobotniej transmisji programu *Słowo na niedzielę* w TVP 2, który autentycznie wypełnia posłannictwo głoszenia Dobrej Nowiny, zachęca do niedzielnego świętowania, a co za tym idzie – realizowania postulatów nowej ewangelizacji we współczesnym świecie.

3.2. RADIO

Radio określane jest jako „świat dźwięków”¹⁸, jest to spowodowane tym, że jego działanie opiera się głównie na wrażeniach słuchowych (audytywnych) i awizualnych (anikonicznych)¹⁹. Jest to medium inter-

¹⁷ DSP 14.

¹⁸ W. Markiewicz, *Radio – „świat dźwięków”*, w: *Dziennikarstwo i świat mediów*, red. Z. Bauer, E. Chudziński, Kraków 2000, s. 282.

¹⁹ Zob. P. Drzewiecki, *Audytywność radia a zasada fides ex auditu w radiowym przekazie wiary chrześcijańskiej*, Warszawa 2000, s. 19.

personalne, w którym nadawca i odbiorca funkcjonują w dużej bliskości, bez możliwości widzenia siebie nawzajem²⁰. Już Pius XII podczas swojego pontyfikatu wyrażał aprobatę dla działalności radia jako narzędzia ewangelizującego świat. Dowodem tego jest treść jego przemówienia z 5.05.1950 roku: „Jaka wewnętrzna siła i jaki religijny bodziec może płynąć przez mikrofon, który dla wielu ludzi jest często jedyną podporą, którą mogą uzyskać od zewnątrz [...] przez radio przynajmniej mogą oni jeszcze żyć w łączności ze źródłami łaski”²¹.

Tym, co rzeczywiście cechuje radio, powinna być żywa i ciągła ewangelizacja. Zgodnie z przekazami starotestamentowymi usłyszane słowo prowadzi do wierzenia, jeśli tylko ma w sobie moc Bożą. Należy więc stwierdzić, że wszelkie audycje katolickie emitowane przez medium, jakim jest radio, powinny pełnić funkcję ewangelizacyjną jako tę najważniejszą. Wskazując na konkretne katolickie rozgłośnie radiowe, należy wspomnieć o działalności Radia Maryja czy Radia Plus, a także innych lokalnych stacji nadawczych, które w sposób dostrzegalny i autentyczny propagują postulaty nowej ewangelizacji we współczesnym społeczeństwie. Ramówka dzienna owych rozgłośni skupia się na przekazach modlitw, programów o tematyce religijnej, audycji publicystycznych o tematyce społecznej, a także informacyjnej. Przez taką różnorodność audycji radiowych Kościół pokazuje, że jest obecny w każdej dziedzinie życia człowieka i mimo postępu cywilizacyjnego ciągle jest wierny tym samym naukom, które przekazał mu sam Bóg. Ma to przyczynić się do ewangelizacji nowego społeczeństwa i przypominać o konieczności wierności Chrystusowi i Jego Ewangelii.

3.3. PRASA

Powszechnym narzędziem komunikacyjnym, przyczyniającym się do głoszenia Chrystusa w świecie, jest również prasa. Można wymienić wiele tytułów znanych czasopism katolickich: „Przewodnik Katolicki”, „W drodze”, „Rycerz Niepokalanej”, „Cywilizacja” czy „Espe” – wszystkie w swoisty sposób wypełniają postulaty nowej ewangelizacji treściami, które przekazują. Szczególną rolę odgrywa katolicki tygodnik „Niedziela”,

---

²⁰ W. Markiewicz, dz. cyt., s. 190.

²¹ Pius XII, Przemówienie z 5.05.1950 roku, <http://nowezycie.archidiecezja.wroc.pl/numery/032005/03.html> (dostęp 21.06.2014).

który już samym tytułem nawiązuje do dnia Pańskiego i wszystkiego, co z tym dniem związane, a więc do wartości chrześcijańskich, które nie są obce wyznawcom Ewangelii. Zawarte w nim treści pozwalają na godne przeżywanie niedzieli i promocję tego dnia wśród domowników, znajomych i przyjaciół. W „Niedzieli” można znaleźć artykuły czy felietony odnoszące się do bieżących spraw Kościoła katolickiego, jak też komentarze do Ewangelii przeznaczonej na każdy dzień tygodnia, co sprawia, że proces ewangelizacji jest obecny także na łamach prasy. Ogromną rolę odgrywa również prasa katolicka wydawana dla dzieci, stanowi ona jedno z narzędzi kształtujących relacje młodego człowieka z Bogiem, tym samym zachodzi tu proces ewangelizacji człowieka już od dzieciństwa. Dzieci mają do wyboru: tygodniki: „Jaś”, „Dominik”; miesięczniki: „Anioł Stróż”, „Promyk”, „Mały Rycerzyk Niepokalanej”; dwumiesięczniki: „Moje Pismo Tęcza”, „Świat Misyjny”. Dzieci to przyszłość naszego narodu, dlatego trzeba rozbudzać w nich ducha chrześcijaństwa już od najmłodszych lat i troszczyć się o to, aby treści ewangeliczne były obecne w ich życiu. Do formacji młodego pokolenia przyczynia się również prasa katolicka przeznaczona dla młodzieży, m.in. dwutygodnik „Droga”, który ewangelizuje młodych poprzez poruszanie trudnych tematów i próbę ich rozwiązania dzięki treściom ewangelicznym.

Lektura prasy katolickiej pełni bardzo ważną funkcję w życiu osób, które uważają się za wiernych uczniów Chrystusa. Aby więc zaszczerpić w czytelnikach prawdziwego ducha chrześcijańskiego i realizować zadania nowej ewangelizacji, należy tworzyć i rozwijać prasę katolicką. Jej celem jest umacnianie i popieranie opinii publicznej zgodnie z prawem naturalnym, nauką i przykazaniami Bożymi, podawanie wiadomości zgodnych z duchem wiary chrześcijańskiej w dzisiejszym świecie, by w ten sposób wywrzeć pozytywny wpływ na rozwój duchowo-moralny nie tylko osób wiernych Kościołowi, ale także tych, dla których Chrystus Zmartwychwstały jest jeszcze nierozpoznany czy zapomniany.

3.4. INTERNET

Do rozpowszechniania wartości ewangelicznych przyczynia się również Internet. Liczne katolickie strony internetowe, fora czy portale zachęcają do zauważenia Ewangelii i propagują jej treści. Wiele z nich pozytywnie odnosi się do wezwania ludzi do głoszenia Dobrej Nowiny, a co za tym idzie – do życia zgodnie z prawem naturalnym, naśladować

samego Boga i głosząc Go wśród tych, dla których jest On obcy lub zapomniany. Takim ludziom stale trzeba przypominać o wartościach chrześcijańskich i o tym, co stanowi ich korzenie właśnie za pomocą mediów elektronicznych, bo one coraz częściej są sposobem ich komunikacji ze światem.

W procesie ewangelizacji przez Internet ogromną rolę odgrywa telewizja internetowa, która transmituje Msze Święte i programy katolickie, tym samym przekazując istotne treści ewangeliczne. Przykładem może być Telewizja *Lumen*, działająca w diecezji bielsko-żywieckiej, która emitując programy katolickie w codziennej ramówce, kładzie ogromny nacisk na nową ewangelizację, polegającą w swojej nowej gorliwości na wyjściu do ludzi, czyli apostołowaniu. Owa misja ma zatem wyrażać otwartość i dynamizm w szukaniu chrześcijan pragnących Chrystusa na co dzień.

Ogromną rolę w głoszeniu Dobrej Nowiny odgrywają katolickie strony internetowe, takie jak: wiara.pl, deon.pl, angelicus.pl, katolik.pl, opoka.pl itd. W treściach, które przekazują, można znaleźć wiele informacji, przyczyniających się do wzrostu i umocnienia wiary szczególnie u osób, które je odwiedzają. Proces nowej ewangelizacji realizuje się przez czytanie i rozważanie Słowa Bożego zawartego na konkretnych stronach internetowych. Można też włączyć się w rozmowy na tematy religijne na forach katolickich, a także przeczytać liczne świadectwa ludzi, którzy doświadczyli Boga w swoim życiu. Wiele jest również artykułów poświęconych tematyce religijnej, które swoją treścią włączają się w proces nowej ewangelizacji.

Opierając się na wyżej przedstawionych treściach oraz na wcześniejszych rozważaniach dotyczących zjawiska nowej ewangelizacji, należy stwierdzić, że współczesne środki społecznego przekazu są jej częścią. Z wypowiedzi Jana Pawła II i Benedykta XVI wynika, iż są one narzędziami i stanowią fragment ewangelizacji adresowanej do ludzi, którzy zostali ochrzczeni, byli w Kościele, czasem formalnie, czasem nie tylko formalnie, ale z jakichś powodów od niego odeszli²². Należy zatem wykorzystać je w celu uświadomienia im prawdy, że Kościół o nich nie zapomniał, lecz ciągle czeka na ich powrót i stale kieruje do nich zaproszenie do aktywnego włączenia się w jego życie.

---

²² K. Nycz, *Nowa ewangelizacja oznacza zmianę myślenia*, <http://www.fronda.pl/a/kard-nych-nowa-ewangelizacja-oznacza-zmiane-myslenia,20716.html> (dostęp 20.06.2014).

4. ROLA MEDIÓW W KSZTAŁTOWANIU NOWEGO SPOŁECZEŃSTWA

Media są obecne w codziennym życiu współczesnego chrześcijanina. To one kształtują jego osobowość, relacje z najbliższym otoczeniem, poglądy i sposób patrzenia na świat. Obowiązkiem środków społecznego przekazu zarówno świeckich, jak i katolickich jest oświecanie umysłów i serc ludzkich, a więc integralny, wielopłaszczyznowy przekaz, który będzie wpływał na rozwój każdego człowieka, a tym samym służył społeczeństwu, w którym żyje. Owa komunikacja powinna obejmować kulturowy, transcendentálny i religijny wymiar osoby jako jednostki indywidualnej. Media poprzez odpowiedni dobór form mają więc za zadanie kształtować proces doskonalenia w ludziach Bożego podobieństwa w sposobie myślenia i działania (ewangelizacja). Kładzie się przy tym nacisk na znaczenie wartości moralnych jako koniecznego warunku pełnego rozwoju osoby ludzkiej²³. Jest to bardzo ważne szczególnie dzisiaj, kiedy znieważa się to, co święte: Boga, Kościół, sakramenty, kiedy tak wielką wagę przywiązuje się do tego, co ludzkie i materialne. Ogromne wyzwanie staje przed Kościołem, który powinien mądrze połączyć to, co materialne, z tym, co boskie, i wykorzystać to w dziele ewangelizacji.

Należy oduczać ludzi bezowocnego i bezsensownego korzystania z mediów, należy im uświadamiać, że nie stanowią one tylko narzędzia rozrywki, ale są potrzebne do ich rozwoju duchowego. Dlatego trzeba zwracać uwagę na roztropne i mądre ich wykorzystywanie. Współczesny człowiek musi zdawać sobie sprawę z tego, że telewizja, prasa, radio czy Internet powinny przybliżać do drugiego człowieka, widzieć w nim samego Jezusa Chrystusa, a tym samym kształtować jak najlepsze relacje z nim.

Fundamentalnym i zarazem najważniejszym warunkiem działalności ewangelizacyjnej mediów w celu ukształtowania nowego, lepszego społeczeństwa Bogiem silnego jest przede wszystkim prawda. Powinna ona przewodzić nie tylko mediom katolickim, ale także świeckim i wskazywać właściwą drogę myślenia oraz działania poprzez obraz, dźwięk, słowo, w eterze, na papierze czy ekranie. Ogromne wyzwanie stoi zatem przed nadawcami wszelkich programów, audycji czy komunikatów. Powinni oni mieć na uwadze, że poprzez treści, jakie przekazują, kształtują tożsamość ludzką, dlatego szczególnie powinni przestrzegać kodeksu

---

²³ K. Kunert, *Jakie radio katolickie?*, <http://nowezycie.archidiecezja.wroc.pl/numery/032005/03.html> (dostęp 21.06.2014).

etyki, w tym być uczciwi i lojalni, a także odznaczać się wrażliwością religijną.

Media, głównie katolickie, powinny kłaść nacisk na propagowanie prawdy, której zaakceptowanie budzi w ludziach prawdziwe dzieci Boże, oraz miłości, która pozwala na zauważenie Boga w drugim człowieku, a przez to traktowanie go i odnoszenie się do niego z szacunkiem. Media pełnią tu niejako funkcję komunikacyjną, która wyraża się w służbie na rzecz wspólnoty ludzkiej, a tym samym w budowaniu prawdziwej wspólnoty Kościoła. Zadaniem środków społecznego przekazu przy współpracy z duchownymi jest więc promocja chrześcijaństwa, a co za tym idzie – głoszenie postulatów ewangelicznych w zglobalizowanym świecie i pozytywne ukazanie Kościoła i społeczeństwa, w którym żyjemy.

„Idźcie na cały świat i głosście Ewangelię wszelkiemu stworzeniu!” (Mk 16,15) – owe słowa Chrystusa skierowane do apostołów przekazują istotny sens ewangelizacji. Słowo Boże ma trafić do wszystkich ludzi na ziemi, do każdego stworzenia, ma dotrzeć do wszystkich narodów. Zadanie ewangelizacji jest skierowane nie tylko do osób duchownych, ale przede wszystkim do ludzi świeckich, którzy nie tylko swoim słowem, ale także czynami mają świadczyć o obecności Chrystusa w dzisiejszym świecie. Wiara umacnia się wtedy, gdy jest przekazywana, dlatego głoszenie Dobrej Nowiny powinno wynikać z miłości do drugiego człowieka, w którym mieszka sam Bóg, i radości przebywania z nim. Wraz z postępem cywilizacyjnym i zmieniającym się światem należało udoskonalić jakość ewangelizacji, przyczyniły i przyczyniają się do tego środki społecznego przekazu, wśród nich radio, telewizja, prasa i Internet. Dbają one o wszechstronny rozwój człowieka, w tym również duchowy. Warunkiem prawidłowego funkcjonowania mediów na wszystkich płaszczyznach życia ludzkiego jest przede wszystkim przekazywanie prawdy przez kształtowanie ludzkich sumień, czyli budowanie społeczeństwa prawdziwie Bogiem silnego.

Nowa ewangelizacja w połączeniu z działalnością mediów ma nieść Dobrą Nowinę o zbawieniu, o samym Synu Bożym, który umarł na krzyżu i zmartwychwstał, abyśmy mogli żyć. Ewangelizacja ma więc na celu spotkanie z Chrystusem żywym i w konsekwencji budowanie na Nim swojego istnienia – życia prawdziwie wiernego chrześcijanina.

Streszczenie. Ewangelizacja jest zadaniem skierowanym nie tylko do osób duchownych, ale przede wszystkim do ludzi świeckich, którzy nie tylko swoim słowem, ale także czynami mają świadczyć o obecności Chrystusa w dzisiejszym świecie. Wiara umacnia się wtedy, gdy jest przekazywana, dlatego głoszenie Dobrej Nowiny powinno wynikać z miłości do drugiego człowieka, w którym mieszka sam Bóg. Wraz z postępowaniem cywilizacyjnym i zmieniającym się światem należało udoskonalić jakość ewangelizacji, przyczyniły i przyczyniają się do tego stale środki społecznego przekazu, wśród nich radio, telewizja, prasa i Internet. Dbają one o wszechstronny rozwój człowieka, w tym również duchowy. Warunkiem prawidłowego funkcjonowania mediów na wszystkich płaszczyznach życia ludzkiego jest przede wszystkim przekazywanie prawdy i w ten sposób kształtowanie ludzkich sumień i tym samym budowanie społeczeństwa prawdziwie Bogiem silnego. Nowa ewangelizacja w połączeniu z działalnością mediów ma nieść Dobrą Nowinę o zbawieniu, o samym Synu Bożym, który umarł na krzyżu, abyśmy mogli żyć. Ewangelizacja ma więc na celu spotkanie z Chrystusem żywym i w konsekwencji budowanie na Nim swojego istnienia – życia prawdziwie wiernego chrześcijanina.

Słowa kluczowe: media; Ewangelia; nowa ewangelizacja.

Summary: New Evangelization and media. Evangelization is not directed only to clergy, but to every human. All of them have to bear witness unto word and act of Jesus Christ in the contemporary world. Human's faith is stronger when it is shared with others, therefore spreading the Gospel should be result of love to all people. Because of advance in civilization appeared a necessary of new quality of evangelization, mass media such as radio, Internet, television and press contributed to this phenomenon. The point must be clearly made here that mass media has positive influence on the integral and spiritual development of human. The main aim of correct operation of media in all levels of human's life is telling truth and building real Christian society which is strong because of God. New evangelization and media should spread the Gospel which is the person of Jesus Christ. In conclusion evangelization is the meeting with Risen Jesus and building on that real Christian life.

Keywords: media; Gospel; New Evangelization.